

Preklad tejto stránky bol vytvorený strojovým prekladom [Prepojenie]. Strojové preklady môžu obsahovať chyby, ktoré môžu znížovať ich zrozumiteľnosť a presnosť. Ombudsman nenesie žiadnu zodpovednosť za prípadné nezrovnalosti. Ak potrebujete najaktuálnejšie informácie a chcete mať právnu istotu, pozrite si zdrojovú verziu, ktorá sa nachádza na uvedenom odkaze angličtina. Ak potrebujete viac informácií, prečítajte si dokument o našej [jazykovej politike a politike prekladu](#) [Prepojenie].

Rozhodnutie vo veci 721/2019/MIG o odmietnutí Európskej komisie poskytnúť úplný prístup verejnosti k dokumentom týkajúcim sa auditov potenciálnych konfliktov záujmov v Českej republike

Rozhodnutie

Prípad 721/2019/MIG - **Otvorené dňa** 10/05/2019 - **Rozhodnutie z dňa** 23/07/2019 -

Dotknutý orgán Európska komisia (Nezistil sa žiadny nesprávny úradný postup) |

Vec sa týkala žiadosti o prístup verejnosti k dokumentom, ktoré vypracovala Európska komisia a ktoré sa týkajú auditov, ktoré vykonáva v Českej republike v súvislosti s možnými konfliktmi záujmov. Komisia odmietla zverejniť dokumenty, pričom tvrdila, že zverejnenie by ohrozilo úspešné dokončenie auditov.

Ombudsman skontroloval sporné dokumenty a zistil, že Komisia bola oprávnená odmietnuť prístup verejnosti k nim. Uzavrela tak vyšetrovanie, keď zistila, že nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu.

Okolnosti podania sťažnosti

1. Európska únia poskytuje členským štátom finančné prostriedky na podporu hospodárskeho rozvoja a posilnenie sociálnej súdržnosti v celej EÚ. Programy hospodárskej a sociálnej súdržnosti vykonávajú členské štáty, čo znamená, že vyberajú, monitorujú a hodnotia projekty, ktoré dostávajú finančné prostriedky EÚ.

2. Komisia monitoruje každý program a môže pozastaviť platby, ak „*existujú jasné dôkazy naznačujúce závažné nedostatky vo fungovaní systému riadenia a kontroly*“ [1] alebo ak „*výdavky (...) sú spojené s nezrovnalosťou, ktorá má vážne finančné dôsledky (...)*“ [2] V tejto súvislosti má Komisia právomoc vykonávať audity s cieľom overiť, či sú kontrolné mechanizmy

členského štátu primerané a či existujú nejaké nedostatky a/alebo nezrovnalosti týkajúce sa projektov financovaných EÚ.

3. V roku 2018 Komisia v reakcii na obvinenia z potenciálnych konfliktov záujmov v súvislosti s určitými projektmi financovanými EÚ v Českej republike vykonala audit finančných prostriedkov EÚ poskytnutých spoločnosti Agrofert, ktorá má väzby na predsedu vlády Českej republiky.

4. Európsky parlament 13. decembra 2018 po vypočutí Komisie o uvedených skutočnostiach vydal uznesenie, v ktorom okrem iného požiadal Komisiu, aby *„uverejnila všetky dokumenty, ktoré má k dispozícii a ktoré sa týkajú možného konfliktu záujmov českého premiéra a ministra pôdohospodárstva, a vysvetlila, aké kroky plánuje prijať na nápravu situácie“*. [3]

5. Dňa 19. decembra 2018 sťažovateľ, člen Senátu Českej republiky, požiadal Komisiu o zverejnenie dokumentov týkajúcich sa auditov Komisie [4] Ide o list, ktorý komisár Oettinger zaslal českým orgánom 29. novembra 2018 (ktorého nezverejnenie je predmetom súbežného konania pred ombudsmanom, vec 724/2019/MIG) a štyri dokumenty z decembra 2018, v ktorých sa uvádza rozsah a metodika auditov, ktoré sa majú vykonať začiatkom roka 2019 (ktorého nezverejnenie je predmetom prejednávanej veci).

6. Komisia zamietla, ale identifikovala štyri dokumenty, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti žiadosti sťažovateľa o dokumenty, v ktorých sa uvádza rozsah a metodika auditu.

7. Sťažovateľ potom požiadal Komisiu, aby svoje rozhodnutia preskúmala prostredníctvom tzv. „potvrdených žiadostí“.

8. V januári 2019 Komisia začala novú sériu auditov týkajúcich sa financovania poskytnutého spoločnosti Agrofert, ktoré boli oznámené v dokumentoch z decembra 2018 (pozri bod 5 vyššie).

9. Vo februári a v marci 2019 Komisia potvrdila svoje rozhodnutia nezverejniť dokumenty (vydala tzv. potvrdzujúce rozhodnutia). Komisia v oboch prípadoch uviedla dva dôvody: tvrdila, že zverejnenie dokumentov by narušilo účel inšpekcií, vyšetrovaní a auditov [5] a že by narušilo súkromie a integritu jednotlivca [6] . Pokiaľ ide o list, ktorý komisár Oettinger zaslal českým orgánom (sťažnosť 724/2019/MIG), Komisia takisto tvrdila, že zverejnenie by vážne narušilo jej rozhodovanie [7] . Pokiaľ ide o ostatné štyri dokumenty, Komisia tvrdila, že zverejnenie by narušilo verejný záujem, pokiaľ ide o finančnú politiku EÚ [8] .

10. Hoci Komisia uznala, že existuje *„určitý záujem na predmete“* , domnieva sa, že tento záujem neprevažuje nad verejným záujmom na zabezpečení riadneho vykonávania prebiehajúcich auditov a rozhodovania Komisie bez vonkajšieho tlaku.

11. Nespokojný s rozhodnutím Komisie nezverejniť dokumenty sa sťažovateľ 18. apríla 2019 obrátil na ombudsmanku.

Vyšetrovanie

12. Na účely efektívnosti sa ombudsmanka pripojila k vyšetrovaniu (do tejto sťažnosti a sťažnosti 724/2019/MIG). V priebehu spoločného vyšetrovania ombudsmanka preskúmala príslušné dokumenty.

13. Hoci posúdenie ombudsmanky vo veci 724/2019/MIG viedlo k návrhu riešenia, podľa ktorého by Komisia mala udeliť čiastočný prístup verejnosti k dokumentu, tento prípad možno uzavrieť z dôvodov uvedených nižšie.

Argumenty predložené ombudsmanovi

14. Ombudsman najprv poznamenal, že stanovisko Komisie v oboch prípadoch bolo uvedené v jej potvrdzujúcich odpovediach sťažovateľovi. Ombudsmanka informovala Komisiu, že ak si to želá, môže poskytnúť dodatočné stanoviská. Komisia tak neurobila, a ombudsmanka preto zakladá svoje posúdenie na opakovanom rozhodnutí Komisie a na sťažnosti.

Argumenty predložené Komisiou

15. Komisia tvrdila, že dokumenty, o ktoré ide v prejednávanej veci, sa týkajú prebiehajúcich auditov a že ich zverejnenie by mohlo ohroziť dokončenie týchto auditov [9]. Komisia konkrétne uviedla, že zverejnenie dokumentov by Komisiu vystavilo riziku vonkajšieho tlaku, čo by poškodilo riadne vykonávanie auditov a ohrozilo spoluprácu medzi Komisiou a českými orgánmi.

16. Komisia takisto tvrdila, že úplné zverejnenie dokumentov by narušilo súkromie a integritu jednotlivcov, keďže dokumenty obsahujú niektoré osobné údaje [10], ako sú mená zamestnancov Komisie, ktorí nie sú riadiacimi pracovníkmi.

17. Pokiaľ ide o tento prípad (vec 721/2019/MIG), Komisia takisto tvrdila, že zverejnenie požadovaných dokumentov by ohrozilo finančné záujmy Európskej únie, pretože by to obmedzilo schopnosť Komisie riešiť konštruktívne možné nedostatky v zavedených mechanizmoch na predchádzanie konfliktom záujmov v Českej republike a uplatňovať primerané nápravné opatrenia.

18. Pokiaľ ide o existenciu verejného záujmu, ktorý by mohol odôvodniť zverejnenie dokumentov, Komisia uviedla, že chápe, že existuje „určitý záujem o predmet“. Napriek tomu dospela k záveru, že tento záujem neprevažuje nad verejným záujmom na zabezpečení riadneho vykonávania prebiehajúcich auditov bez vonkajšieho tlaku.

Argumenty predložené sťažovateľom

19. Sťažovateľ tvrdil, že Komisia nesprávne posúdila existenciu a význam verejného záujmu na získaní prístupu k dokumentom. Navrhovateľ tvrdil, že Komisia neposkytla žiadne odôvodnenie,

prečo neexistuje verejný záujem na zverejnení požadovaných dokumentov.

Posúdenie ombudsmana

20. Ombudsmanka sa domnieva, že informovanosť verejnosti o opatreniach Komisie týkajúcich sa obvinení z potenciálnych konfliktov záujmov, do ktorých je zapojený verejný zástupca na vysokej úrovni a ktoré zahŕňa využívanie významných finančných prostriedkov EÚ, slúži veľmi dôležitému verejnému záujmu. Slúži na informovanie verejnosti o tom, či Komisia a české orgány včas prijímajú všetky príslušné kroky na ochranu finančných záujmov EÚ a na zabezpečenie dodržiavania zásad právneho štátu. Tento verejný záujem je významný, keďže jednotlivec, ktorý je stredobodom vyšetrovania Komisie, je súčasný predseda vlády Českej republiky.

21. Hoci je verejný záujem v tejto veci zjavný, kľúčovou otázkou je, či by zverejnenie požadovaných dokumentov *v tomto štádiu auditov Komisie* slúžilo verejnému záujmu, alebo či by sa verejnému záujmu lepšie vyhovel, keby Komisia sprístupnila dokumenty po *dokončení* svojich auditov. Ombudsmanka pri tomto posúdení chápe, že dokončenie auditov Komisie má zásadný význam z hľadiska presného objasnenia prípadného možného konfliktu záujmov a ochrany verejných finančných prostriedkov EÚ.

22. Ombudsman sa však po skontrolovaní príslušných dokumentov domnieva, že z dôvodov uvedených nižšie bola Komisia oprávnená odmietnuť prístup verejnosti k *nim v tomto okamihu* s cieľom chrániť účel prebiehajúcich auditov.

23. Tento prípad sa týka štyroch dokumentov, v ktorých sa uvádza časový rámec, rozsah a metodika prebiehajúcich auditov Komisie.

24. Ombudsmanka poznamenáva, že audity prebiehali v čase, keď Komisia prijala rozhodnutie o opakovanej žiadosti sťažovateľa. V dokumentoch sa uvádzajú podrobné informácie o krokoch a harmonogramoch auditu. Vzhľadom na obsah dokumentov je jasné, že audity stále prebiehajú a že zverejnenie týchto veľmi špecifických informácií by *v súčasnosti* mohlo oslabiť úsilie o dokončenie auditov. Ombudsmanka sa domnieva, že verejnému záujmu sa najlepšie darí tým, že sa Komisii umožní dokončiť audity. Komisia tak môže získať ešte viac informácií o existencii prípadného konfliktu záujmov. Ombudsmanka preto dospela k záveru, že Komisia bola oprávnená odmietnuť prístup k štyrom dokumentom v tomto čase.

25. Ombudsmanka však pripomína Komisii, že vzhľadom na veľmi silný verejný záujem na zverejnení dokumentov by Komisia mala prehodnotiť, či po ukončení svojich auditov môže tieto dokumenty zverejniť.

Záver

Na základe vyšetrovania ombudsman uzatvára tento prípad týmto záverom:

Komisia sa nedopustila nesprávneho úradného postupu, keď odmietla prístup verejnosti k štyrom dokumentom týkajúcim sa prebiehajúcich auditov.

Sťažovateľ a Komisia budú o tomto rozhodnutí informovaní .

Emily O'Reilly

Európsky ombudsman

Štrasburg, 23. 7. 2019

[1] Článok 83 ods. 1 písm. a) nariadenia o spoločných ustanoveniach č. 1303/2013:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R1303&from=EN>
[Prepojenie].

[2] Článok 142 ods. 1 písm. b) nariadenia o spoločných ustanoveniach.

[3] Uznesenie Európskeho parlamentu z 13. decembra 2018 o konflikte záujmov a ochrane rozpočtu EÚ v Českej republike, bod 13,
http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2018-0530_EN.pdf [Prepojenie].

[4] Podľa nariadenia č. 1049/2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A32001R1049> [Prepojenie].

[5] Článok 4 ods. 2 tretia identita nariadenia č. 1049/2001.

[6] Článok 4 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 1049/2001.

[7] Článok 4 ods. 3 prvý pododsek nariadenia č. 1049/2001.

[8] Článok 4 ods. 1 písm. a) štvrtá zarážka nariadenia č. 1049/2001.

[9] Rozsudok Všeobecného súdu z 12. mája 2015, *Technion/Európska komisia*, T-480/11, EU:T:2015:272.

[10] V zmysle nariadenia 2018/1725 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie a o voľnom pohybe takýchto údajov je k

dispozícii na adrese:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32018R1725> [Prepojenie].